

<https://helda.helsinki.fi>

Onnentoivotuksia ja yhdyskäytäviä

Lehtovirta, Mikko

2018

Lehtovirta , M 2018 , ' Onnentoivotuksia ja yhdyskäytäviä ' , Suomen lääkärilehti ,
Vuosikerta. 73 , Nro 5 , Sivut 312 . < <http://www.laakarilehti.fi/pdf/2018/SLL52018-312.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/298876>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

MIKKO LEHTOVIRTA

Kirjoittaja on aineenvaihdunnan post-doc-tutkija Helsingin yliopistossa, pitää potilastyöstä ja on kiinnostunut uusista terveysteknologioista.

Onnentoivotuksia ja yhdyskäytäviä

Sain äskettäin ilon ja kunnian osallistua Helsingin yliopiston ravitsemustieteen 70-vuotisjuhlaseminaariin. Esiinnyin osiossa, jossa me ravitsemustieteen tutkimuksen ”ulkoviikkiläiset” tutkimuskumppanit kerroimme projekteistamme. Olen näet parissa vuodessa, ja täydeksi yllätyksekseni, kurkistellut jo kahteen kolmesta Helsingin ravitsemustieteen tutkimuksen painopistealueesta.

Moni-ilmeiset yhteistyökuvioni ovat syntyneet aivan sattumanvaraisesti, ja sattuman ansiosta olen samalla saanut arvokasta kokemusta yliopisto-opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Ravitsemustieteen tutkijoiden ja opettajien ammattitaito ja sitoutuneisuus on sen sijaan vaikuttanut varsin harkitulta. Konkreettiseksi esimerkiksi käy ruoan proteiininlähteiden vaikutuksia selvittävä Scenoprot-kenttätutkimus. Se suunniteltiin ja luvitettiin vuonna 2016 puolessa vuodessa ja jo kevään 2017 kuluessa toteutettiin kolme erilaista ruokavaliota sisältävä interventio 150 tutkittavalle kahdessa 12 viikon aallossa. Osallistujat hakivat lähes puolen vuoden ajan viikoittain kassikaupalla ruokaa Viikistä, kävivät mittauksissa ja laboratoriotutkimuksissa ja pääsivät vielä lopuksi tutkimuksen yhteiseen kevätjuhlaan. Kaiken tämän toteutti kaksi ravitsemustieteilijää apunaan muutama tutkimushoitaja ja ravitsemustieteen opiskelija. Yhdeksänkymmentäluvulla kenttätutkimuksia suunnitelleelle pelkkä Scenoprotin ruokakassilogistiikan seuraaminen aiheutti syvän väsymyksen tunteen.

Yhteistyö on opettanut minulle lääkärinä nöyryyttä.

Kaikista kiitollisin olen mahdollisuudesta tutustua siihen, kuinka monipuolisesti ravitsemuksen kaltaista ihmisen terveyden ja sairauden kannalta olennaista kokonaisuutta tarkastellaan ammattikuntamme ulkopuolella. Ravitsemustieteen opiskelijat tutustuvat niin biokemiaan, genetiikkaan, elimistön toimintaan kuin ruoan-

tuotantoon, ekologiaan ja ekonomiaan. He perehtyvät ihmisen käyttäytymiseen sekä psykologian että sosiologian näkökulmista ja opiskelevat tutkimusmenetelmiä, epidemiologiaa, biostatistiikkaa, tutkimusten suunnittelua ja toteuttamista samoin kuin tiedon välittämistä ja tulkitsemista.

Säännöllinen vierailu Viikissä on opettanut lääkärielle nöyryyttä. Hahmotan paremmin rajoitukseni esimerkiksi puhuessani ravinnosta ja syömisestä potilaiden kanssa. Tiedän kuinka vähän tiedän -oivallus on myös muokannut käsityksiäni esimerkiksi liikunnasta ja kuntouttavasta harjoittelusta.

Argumenttiin ”ei lääkärin tarvitse olla ravitsemustieteilijä tai ravitsemusterapeutti” vastaan: ei tietenkään. Jos terveyden kannalta keskeisen oppialan tuntemus kuitenkin perustuu sattumaan ja lääkäriopintojen seminaaripäivään, on turha kuvitella esimerkiksi vuoden 2030 lääkäreiden kykenevän sellaiseen monialaiseen yhteistyöhön, jota olen itsekin ollut visioimassa Lääkäri 2030 -työryhmässä.

Kaikki laakari2030.fi-sivustolla hahmotellut tulevaisuuden lääkärin roolit sisältävät nimittäin maininnan eri toimijoiden yhteistyöstä. Yhteistyö taas edellyttää oman ja muiden yhteistyöhön osallistuvien henkilöiden roolien pohtimista, oman ja muiden osaamisen rajojen tuntemista ja asiantuntijuuden kunnioittamista. Tämä edellyttää, että osallistujilla on edes alkeellinen tietämys siitä, millaisille perustoille kunkin ammatillinen maailma on rakennettu.

Toistan vielä onnitteluni ja kiitän Helsingin yliopiston ravitsemustieteen osastoa ystävällisestä kohtelusta ja mainiosta yhteistyöstä. Imateriaalisena lahjana jätän pohdittavaksi, olisiko jonkinlainen Meilahden ja Viikin kampuksien henkisen yhdyskäytävän vahvistaminen ajateltavissa?

Olkoon tavoitteena vaikkapa, että seuraavassa pyöreitä vuosia sisältävässä ravitsemustieteen juhlaseminaarissa paikalla olisi lääkärikunnasta joku myös niin sanotusti viran puolesta. ●

